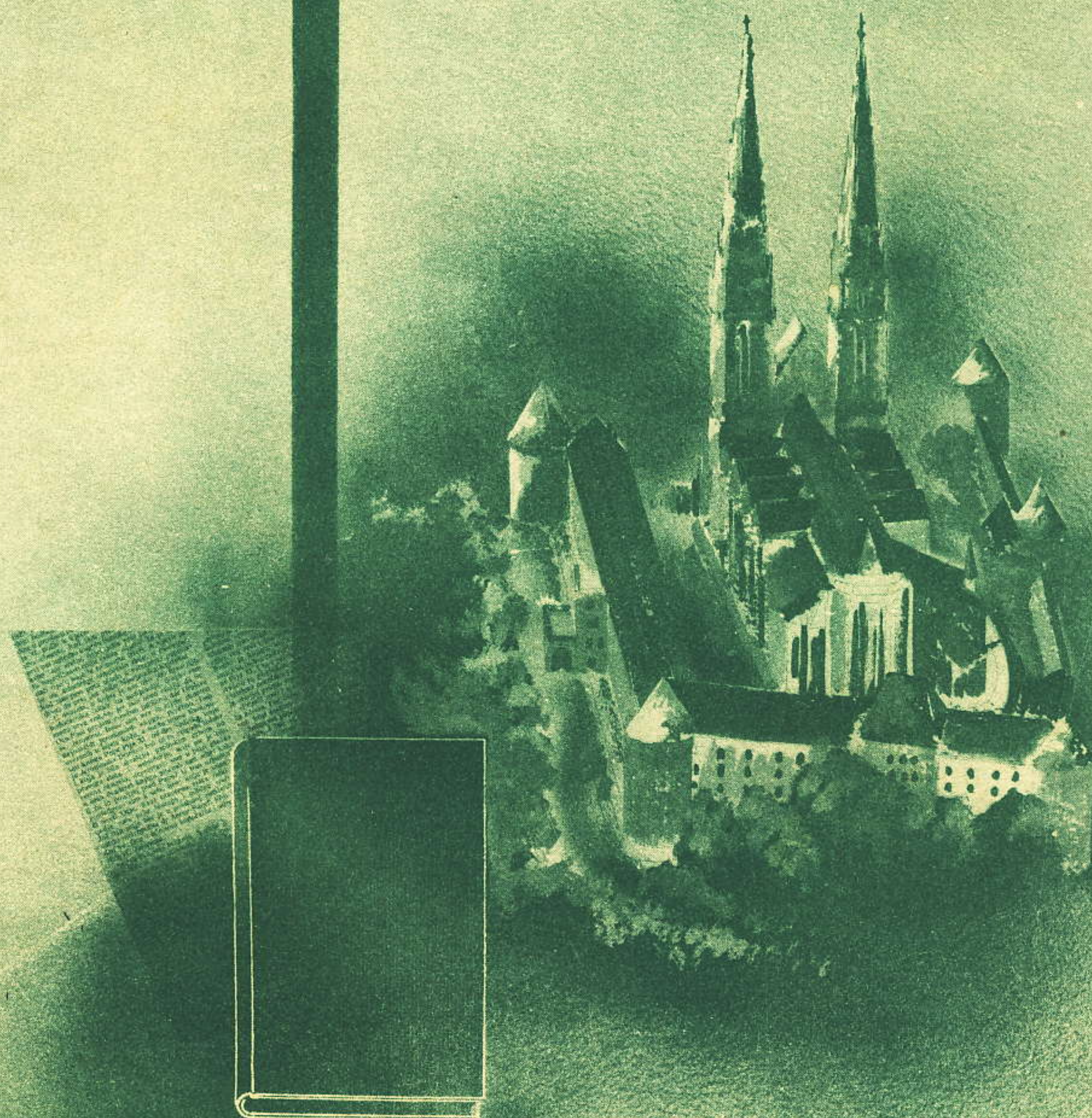
Taksa plaćena u gotovu

cijena 3 Din

Obitelj

broj 16

25. travnja 1939.

O B I T E L J

ILUSTROVANI ČASOPIS ZA HRVATSKU PORODICU

GODINA XI. U ZAGREBU 25. TRAVNJA 1939. BROJ 16

Najveći katolički novinar

K otvorenju kongresa i izložbe hrvatske katoličke štampe u Zagrebu

Napisao Makso Peloza

Ovih se dana — 28. travnja — otvara u Zagrebu prvi kongres i prva opća reprezentativna izložba hrvatske katoličke štampe. Uoči te svečane zgode treba sebi dozvati u svijest, da štampu ne čini onaj novinski papir ni ona slova, što ih na tom papiru čitamo, nego je čine ljudi, koji sve ono, što nam štampa daje, pišu. Dakle novinari, urednici, suradnici. Na njih neka ne bude ni na ovom kongresu i izložbi zaboravljeno. Kakvi budu novinari i urednici, takva će nam biti i katolička štampa.

Uzor katoličkog novinara cijelim svojim životom daje pojava najvećeg francuskoga katoličkog novinara Louisa Veuillota, koji se rodio 11. listopada 1813., a umro 7. travnja 1883. Kakav je on bio u svom privatnom, osobito obiteljskom životu, neka osvijetli ovo nekoliko primjera.

Već kao mladi, gotovo neopskrbljeni novinar prodao je g. 1842. za deset tisuća franaka sva svoja mladenačka djela, da tu svotu preda svojoj starijoj sestri Anette kao miraz.

Svojoj odabranici upućuje prije njezina konačnog pristanka slijedeće misli, koje je i književno obradio: »Ja sam kršćanin, te govorim jednoj kršćanki. Ne ću izazvati u vašem srcu nevoljkost prema sebi, ako vam kažem, da uzimljem kao dužnost mudru uredbu Providnosti, naglašenu i po Crkvi, koja pridaje mužu auktoritet u kući. To ne zahtijeva samo red i doličnost, nego je prema karakteru, što ga posjedujem, ovaj ugled, koji mi pripada, nuždan za našu sreću. Bit ću najnepodnošljiviji kao rob, a najponizniji kao gospodar... Ja ne volim svijet, on je za mene zao, a za vas još više... Ako prihvatite, to znači, da se opraštate sa srećom. Ja ne ću nikada biti bogat. Nikakve sreće dakle i nikakvog sjaja... Morate naći svoju sreću u svojoj kući, kući zatvorenoj i poniznoj kao ova ovdje, koju posjećuju malobrojni vaši prijatelji, koji će pridoći, i moji prijatelji, koje ćete i vi prihvatiti.«

LOUIS VEUILLOT,
najveći katolički novinar uopće

Kad je Mathilde Murcier, kći jednog versailleskog trgovca, taj životni program prihvatila, blagoslovi P. de Rarignan 31. srpnja 1845. njihovo vjenčanje. I kao u starim pričama: bijahu sretni i imađahu puno djece. Ali nažalost ne može se nastaviti kao u tim starim pripovijestima: ...i življahu dugo vremena zajedno. Mathilde, stara 29 godina, morala je tiho utrnuti ostavljajući u kolijevci šestu kćerkicu... Tiha obiteljska sreća, »ona redovitost stalnog veselog bezrazložnog smijeha i nečujne šale, kojoj se nikada nisam u tolikoj mjeri nadao« — bila je prekinuta. Nije očajavao. Kao što je prije, kad bi prijetila nesreća, i u radosti postignutog uspjeha postojano predavao sudbinu svoju i svojih u ruke Božje, tako je to i odsada činio. A imao je i prilike za to.

Već u mjesecu prije smrti ljubljene supruge otme mu neka neprotumačena bolest peto dijete Tereziju, kumče velikog španjolskog katoličkog mislioca Cortesa. Ali veliki muž, oslonjen na milost Božju, toliko je bio priseban, da kratko vrijeme iza tih katastrofa, neposredno iza smrti supruge, nastavlja bojeve Gospodnje u svom listu »Universe«. U vrevi uredništva, u nervozi polemika i sukoba misli mu lete njegovoj miloj dječici, k ono petero anđela, uz koje je njegovo srce tako usko vezano.

Ali prava ga katastrofa pogodi tek 1855., kad mu je od petero njegovih anđela u roku od 2 mjeseca i nekoliko dana preostalo na životu samo dvoje. Sam opisuje u stihovima bolne osjećaje, koji ga obuzeše, kad mu je brat upadnuvši u njegovu

radnu sobu donio vijest o gubitku darovite Marie. Tragični je moment izgledao ovako:

... Vrata se iznenada otvaraju:

Ulazi moj brat blijed, te me plačući grli.

»Što je, dakle?« pitam zbunjen. — Brat odgovara: »Moli! I brzo problijedi; sad potpuno shvaćam...

Osjećam smrt; gledam kćerku; vičem:

»Marie! Oh! Dijete moje!« — »da, brate, Ma—rie je...«

On mi pokaže Krista, ja stadoh da molim.

Gertruda je umrla daleko od njega. Magdalena mjesec dana kasnije.

I sada, kada se krik boli miješao s himnama vjere, silna ljubav nesretnog oca prenosila se na preostale dvije kćeri, od kojih će jedna kao supruga generala Pierron-a (Agneza), a druga kao časna sestra od Pohođenja (Luce) ostati tiho veselje Kristovu borcu pod konac njegovog života.

Svojoj udatoj kćerki Agnezi upućivao je pisma, koja bi mogla skupljena poslužiti kao upute za brak: »Ti i ne slutiš, koliko ja ljubim onakvu ženu, koja nastoji biti voljena od svog muža, kome se prilagođuje i približuje. To je žena u svojoj punoj ulozi, to jest tamo, gdje je Bog hoće, koja čini, što Bog hoće i kako Bog hoće... Ako ti to hoćeš, onda će uvijek biti tako. Jasno je, da ne će uvijek biti proljeće, niti će uvijek biti toliko cvijeća. Ali će uvijek ostati štovanje, naklonost, mir, nada, jer se ta dobra nalaze u duši, koja ih želi imati i okružuju je neproboj nim bedemom. Nema slabih bolova osim onih koje sami sebi zadajemo. Oni, koji nam stižu od Boga, dobri su, snaže nas, slavni su, puni nade i utjehe...«

To su momenti dostojni praktičnoga katolika. A kad je na dan njegova sprovoda jedan njegov daljnji rođak zakasnio, te je, kad ga nisu pustili k lijesu, protestirao, odgovori mu jedan od čuvara: »Oh! Danas sav svijet izgleda, kao da mu je rodbina.«

Tako je velik u svojoj obiteljskoj intimnosti bio ovaj najveći novinar katoličke Francuske i katoličkog svijeta uopće.

Zagreb prigrljuje Bačku Hrvatsku

Napisao Aleksandar Kokić

Bunjevačkošokački Hrvati su uvijek u Zagrebu gledali svoj glavni grad, svoje kulturno i nacionalno središte, što dokazuje sva njihova prošlost, a osobito njihov sadašnji život. Njihova je prošlost po riječima bunjevačkog publiciste Ive Prćića pisana krvlju, mačem i nasiljem, nad njihovim nebom su dugo crni oblaci sakrivali sunce slobode, njihov plodni zavičaj kroz duga teška stoljeća bio odijeljen od majke Hrvatske, i baš je to razlog, što su oni u Zagrebu najobljubljenija grana hrvatskoga naroda. Nije prošla nijedna veća radost, žalost, nacionalna ili prosvjetna svečanost u Zagrebu, a da nije našla odjeka u srcima bačkih Hrvata i obratno. Sjetimo se samo one veličanstvene proslave 250. godišnjice glavne seobe bunjevačkih Hrvata, kada su Zagrepčani na čelu s predstavnikom vođe hrvatskoga naroda dra V. Mačka bili u Subotici primljeni s takvim oduševljenjem i srdačnom bratskom ljubavlju, kao nitko prije i poslije njih. Glavni hrvatski grad je također uvijek radosno i bratski primao svoje sunarodnjake s ravne Bačke, ali nikada još s toliko iskrene ljubavi kao upravo ovih dana.

Bunjevačkošokački su Hrvati zadnjih mjeseci proživjeli teške dane pune najtežih briga i najcrnijih bojazni, da se ne bi po nesreći vratili dani najkrvavijih stranica njihove povijesti. U tim najtežim časovima eto i opet su se uputili u bijeli Zagreb, da svojoj braći glasno i otvoreno kažu sve, što ih zabrinuje i boli, da kažu, kako samo sa Zagrebom žele konačno svezati svoju sudbinu, pa bila ona ljepša ili ne bila, jer s braćom rođenom sve je lako podnijeti.

Na čelu s narodnim vođom i borcem Blaškom Rajićem došli su 23. o. mj. bunjevačkošokački Hrvati u Zagreb, da on u okviru jedne matineje ponovo naglasi ono, što je već jedamput izrekao 1918. god.: da Bačka Hrvatska želi zauvijek biti privezana uz ostale hrvatske pokrajine. Na matineji su bili zastupani svi istaknutiji kulturno nacionalno prosvjetni radnici bačkih Hrvata, koji su po govorima, predavanjima, pjesmama i glazbom otvorili svoje srce, i to u prvom redu preko samoga Blaška Rajića, Ive Prćića i Josipa Điđe Vukovića, pa preko dra Josipa Andrića, Ante Jakšića, Alekse Kokića, Marka Čovića, Petra Pekića, Ante Miroljuba Evetovića, Petra Kopunovića, svoje veliko bratsko srce, srce hrvatsko, koje je sve prisutne tako oduševilo, da su mnogi sa suzama u očima pratili točke programa.

Glavni hrvatski grad je prigodom ove matineje, na koju je bilo došlo tri puta više Zagrepčana, nego li je moglo stati u veliku dvoranu Hrvatskoga Glazbenog Zavoda, u najvećem stupnju manifestirao svoju ljubav prema bunjevačkošokačkim Hrvatima, konačno prigrlio svoju rođenu braću s ravne Bačke. Manifestirao ju je na tako srdačan i topao način, da se to iz svijesti bačkih bunjevaca i Šokaca ne će nikada izbrisati. Oni su pošli kući s najvećim osvjedočenjem u srcu, osvjedočenjem, da veliki hrvatski Zagreb za njih radi i osjeća najviše, jer su oni na najizloženijoj točki Domovine najviše podnijeli, a i sada su spremni na sve samo, da ih sudbina ne odijeli od snažnog hrvatskog stabla. Bunjevačkošokački Hrvati su pošli na svoje ravni s novom nadom, koja će ih pratiti i krijepiti u svim teškim časovima. Odlaze s uvjerenjem, da će uskoro biti okrunjena njihova stoljetna borba, i da će nad njihovim ravnima svanuti sunce općih hrvatskih težnja, koje će jednako svijetliti kako u glavnom gradu svih Hrvata, tako i bunjevačkošokačkoj metropoli — biloj Subotici.

Humoreska

Dobrovoljno priznanje

Napisao H. J. Magog

To je bila doista krasna šuma, kroz koju je išao širok put, gladak kao biljar, po kojemu se progonila auta, koja nijesu marila za poprečne šumske puteve, koji su ih pozivali, da onamo skrenu, da se malo proskiću i odahnu. Ali trebalo je držati svoju prosječnu brzinu i stići na cilj u vrijeme objeda. Auta su jurila ravno i turisti u njima zadovoljavali su se motreći suprotnu trku stabala na rubu ceste.

Lijepa cesta! Ali nije odgovarala pješacima na šetnji, koji su morali gaziti bujnu travu sa strane ili katkad bježati u jarak. Zato ju je g. Marcel Pierval ostavio i skrenuo na jednu sjenovitu putanju. Pripadao je onoj pretpotopnoj pasmini, koja još ima noge i zna se njima služiti. Ljetovao je u susjednom selu i provodio dane verući se prijekim putevima i grmljem.

Jedna staza pozove ga. On se uputi njome. Naskoro se našao u potpunoj guštari i uživao je krčeći sebi put kroz isprepleteni šiprag, koji mu je svojim granama šibao lice.

Nakon jedne ure toga pješačenja popusti napasti da jedne ispod jednog drveta. Opkolio ga je zeleni zatvor.

Tada opazi čovjeka, — biće sumnjivo, blatno, odrpano, — koji je divno predstavljao uznemirujuću i zastarjelu silhuetu skitnice, koji je spreman taj čas oplijeniti samotne šetaoce.

Bio se šćućurio u jednoj jami u travi, na pola sakriven grmom kupinovim i njegovo držanje bilo je kao u zvjerke, koja vreba plijen.

G. Piervala dojmi se ta pojava neugodno, premda se pouzdavao u snagu svojih mišića i u uvježbanost, da će se moći obraniti. Malo se poispravi i osjeti napast da nastavi svoju šetnju, ali se odmah zastidi toga pokreta, koji mu je nalagao pretjeran oprez, i ako instinktivan. I on sjedne.

Nekoliko koraka od njega, ne mičući se, onaj čovo podrugivao mu se, jer je po svoj prilici pogodio bio osjećaj, kakav je udahnuo tome namjerniku.

»Zdravo, gospodine!« reče digavši ruku do čela.

»Koga vraga tu radite?« upita g. Pierval dosta otresito.

»Mogao bih vam odgovoriti, da plandujem,« iskesi se čovjek. »Ali to nije istina. Ja sam ovdje sebi za volju, jer je to mjesto, koje me sjeća nekih stvari.«

I tihim, promuklim, hrapavim glasom promrmlja, kao da ga tjera tajna sila:

»Tu sam ga ubio.«

G. Pierval osjeti te riječi kao udarac. Od surova priznanja, koje je nadilazilo sve, što je mogao bio zamisliti, više nego odvratnost, koju mu je udisao skitač, bio bi posrnuo, da je stajao na nogama.

Nije imao vremena ustati i udaljiti se, kako je odmah osjetio neodoljivu želju.

Čovjek nastavi očaravajući ga pogledom.

»To nije bilo slučajno. Ja sam ga doista vrebao. Njega ili kojega drugoga. Prije nekoliko dana... tjedana možda, bio sam rekao sebi, da će ovuda proći i da će biti moj. Kad čovjek skapava od bijede, dolaze mu ovakve misli. Vi toga ne shvaćate možda, jer vi ste bogataš. Ali ja, sa mnom je drukčije.«

Udahnuo je jako. Oči su mu sijevale. To je doista bila zvijer, sigurna za svoju snagu, koju je njen nagon tjerao da kolje, i koja se opijala unaprijed krvlju svojih žrtava. Govoriti o umorstvu, njemu je bilo uživanje. On to prizna divljački.

»Ja vam to pripovijedam. To je jače od mene. Moram da o tom govorim. I vi ste prvi, pred kim se mogu otkopčati... jer, zar ne, sami smo, sasvim sami, pa nema opasnosti, da biste me odali.« Od smijeha, kojim je popratio ovu posljednju rečenicu, protrnuo je slušač, koji je odjednom omjerio svoju slabost. Što da radi protiv grabežljive zvijeri, kad čovjek nije oboružan puškom? G. Pierval nije bio za takve situacije.

Čovjek se ipak nije micao. Očito je uživao zadajući strah onomu, koji je mogao biti njegov plijen.

»Vi ste prvi... Nitko do danas nije doznao, ni oružnici, ni lugari, ni itko... Pomislite, ja sam poduzeo mjere opreza, a što se tiče onoga, što je preostalo, izazivam svakoga, neka ide tražiti.«

On udari po zemlji svojom tvrdom šakom.

»Tu je zakopan, usred grma. Sve brigade oružničke iz čitavoga kraja mogle bi proći dvadeset puta preko ovog mjesta, i ne bi posumnjale.«

Oči mu sijevnuše. On se skupi kao jaguar.

»Nije bilo odviše teško. Išao je naprijed bez nepovjerenja, nogu pred nogu, gotovo njuškajući. Onda sam se bacio na njega i nožem sam ga...«

»To je bilo odviše. Jednim skokom g. Pierval nađe se na nogama i ostavivši na stranu sve ob-

OGLEDALCE, KAŽI MI!
Foto Ufa

zire ljudske nadre bježati kroz šikaru Kad se dohvatio puta, cvokoćući zubima, zapuhan, trčeći neprestano prema selu, ponavljao je nesvijesnim glasom:

»Onaj ubojica, ona nakaza, treba da ga uhite. Ja sam mogao pobjeći. Ali proći će drugi, uboga bića bez obrane, koji će pretrpjeti sudbinu prvoga. Pazite! Pazite! U šumi je divlja zvijer, krvoločna. Tjerajte ju!«

Tri četvrti sata kasnije upao je u oružničku postaju i pripovijedao svoju pripovijetku, dajući sve potankosti korisne za hvatanje one nakaze, opis, tačno mjesto.

»Dobro je,« reče brigadir. »Poznamo mi šumu. Dobit ćemo ga.«

Organizovali su hajku.

»To je baš on,« izjavi g. Pierval, nakon ogleda, koji je bio kratak, tako mu je ostala živa slika skitnice. Možete upisati moju prijavu, brigadiru.

»Jeste li čuli?« upita brigadir čovjeka, koji nije više prkosio, nego je pognuo bojažljivo glavu. »Jeste li voljni ponoviti svoju ispovijest?«

»Nema druge,« reče snuždeno zločinac. »Ali ipak ne bih bio vjerovao to od jednoga gospodina. To je podlo. To je izdaja. Ja sam s njim govorio kao s prijateljem.«

»Ubojice!« presiječe ga g. Pierval s gađenjem. »Zar ste mislili, da ću šutjeti? To bi značilo postati vaš sukrivac! To gore po vas, ako vas pošlju na stratište, kako ste zaslužili.«

»Na stratište?« ponovi čovjek manje prestrašen nego zabezeknut.

I onda prasne u smijeh.

»Mrđelice babe Mande! Nije tako opasno. To bi bilo ipak pretjerano radi jednoga srndaća, kojega sam zaklao i kojim sam se počastio... Vi mi ne vjerujete? Idite onda kopati na mjestu, koje sam vam označio bio. Ondje ćete naći kosti i kožu, koje sam zatrpao.«

Preveo A. Šimčik

ANKETA „OBITELJI"

SAČUVAJMO PRAVE OSEBINE ŽENSKE DUŠE

Br. 15.

Studentica sam. Pripadam zvanju, za koje su značajne riječi stare đačke himne: »Gaudeamus igitur, juvenes dum sumus«. Veselo su to pjevali đaci u ona zlatna vremena. A danas? Velike su njihove brige i njihovih roditelja za svakidašnji kruh.

Ali ipak, ja sam lično tako zadovoljna, da ni u najkritičnijim časovima nijesam poželjela drugi položaj. Držim se one: »B u d i s m a l i m z a d o v o l j a n.«

Svoju sreću kujem tako, da joj nastojim dati minimalnu materijalnu sadržinu, ali maksimalni duševni užitak, da radim više za trajnu sreću svoje budućnosti, nego časovite sadašnjice, držeći se one: »Respice finem« (misli na svrhu), saberem što više ne samo stručna znanja nego i onih pravih kršćanskih i moralnih načela.

Gledajući negativnosti studentskog života došla sam do zaključka, da su neprirodna i nelogična mišljenja, da žene intelektualke moraju prikazivati onu »emancipaciju«, koja se sastoji u posvemašnjoj jednakosti i ravnopravnosti sa muškarcima, i u potpunoj slobodi, koja ne priznaje više principe. Oni stari ukrasi ženske duše, stid, obraz, poštenje, sućut, nježnost itd. nijesu u protivnosti sa naobrazbom moderne žene, jer postoji takva funkcionalna veza između uma i etičko-moralnih dužnosti, da je um izvor i vođa morala.

Za nastranosti takve, nazovi moderne emancipacije, koja se u javnosti očituje aureolom nikotinskog dima i alkoholnog mirisa i drugim ispadima takozvane potpune slobode, u kojim nastranostima i neke studentice vide potrebnu studentsku legitimaciju, značajne su riječi narodne poslovice: »Č e g a s e m u d a r s t i d i, t i m e s e l u d a p o n o s i.« *S t u d e n t i c a.*

JA SAM TVORNIČKA RADNICA

Br. 16.

Dobivam za 8 sati rada blizu 600 Din na mjesec. Hvala ljudima, koji su mi to — izakako sam po majčinoj i očevoj smrti došla u grad — priskrbili.

Stanujem sa svojom strinom na periferiji. Plaćamo obje za krevet 200 Din. Ona isto radi skoro čitavog dana kao dvorkinja. Jelo priređujemo same, kako možemo. Često moram raditi navečer, skoro do 12 noću, te radi nevremena ili jake zime moram uzeti tramvaj. Izakako sve to platim, ostane mi mjesečno oko 60 Din. Na zabavu ne mogu ni misliti.

Ipak sam sretna, jer vjerujem, da ne će uvijek tako biti. Ja se nadam, da će sreća doći. Moje vršnjakinje na selu su se već sigurno poudale, a ja imam skoro 20 godina. Ali u gradu se obično udaju kasnije. Sirota sam, nisam ni prelijepa, ali vele, da sam hercig. I mom budućem mužu će biti ljepše, ako ja ne budem trebala raditi nego svu brigu makar kako siromašnom domu posvetiti. Možda će i moja djeca biti sirote kao i ja. Moja majka je isto takva bila. Ipak se nadam, da će mojoj djeci biti bolje. Glavno je, da budu u sebi nosila vjeru u život i dobro, koju sam i ja od svoje majke naučila. Možda se i ona odozgo smije mojim sanjama.

Moje drugarice vele, da ja sanjarim, i da treba živjeti, dok se može, a poslije... Ali čim vidim njihova umorna lica kad ujutro dođu na rad, dosta mi je njihovih savjeta. Mogla bih i ja postići to što one govore, da je uživanje. Toliko sam iskušavana kad se kasno navečer vraćam na periferiju. Ali ja čekam na onoga, koji će o životu suditi kao i ja. Znam, da ne može biti prave sreće bez Božjeg blagoslova, kojem se nadam. U tom očekivanju živim i nadam se...

M. H.

VJEČNA ZARUČNICA

NAPISALA JAGODA TRUHELKA

(Nastavak)

Uto su tako prolazili sati noći. Tiho i bez glasa takali se časovi. Bila je budna kao usred dana. Nizala je zabodljaj na zabodljaj, prsti se pravilno kretali nošeni na lakim talasima plavih i pritajenih osjećaja.

Kadli u neko doba odjednom kroz gluhu tišinu jekne iz daljine mukao klopot. Marica prestane da šije i stane prisluškivati. Nije se ni prepala, makar do sada još nije čula, da bi ikada kakov glas mutio noćni mir Podravine. Ruka se pomalo približavala, i sada se već moglo razabrati, da su to koraci, ljudski koraci. Tu dakle netko dolazi. Rijedak događaj. Kad jednom padne noć, nitko više ne izlazi iz kuće. Pogotovo ne u ovom kraju, gdje niže Lulićkine kuće nije više bilo susjeda. To je običaj. A ovi koraci neobični su u najvećoj mjeri. Već idu mimo tarabu gornjeg susjednog vrta. Upravo kao da dolaze ovamo.

Marica se digne sa stolca pogođena u srce nekom čudnom slutnjom. Stoji, napeto sluša i čuje, kako se čudni koraci zaustavljaju pred kućom, pred vratima. Sva se ukočila od slušanja i pažnje. Srce je prestalo malone da kuca i pograbi je strah. Jer sada netko pritište na kvaku, polako i oprezno, i brava šklocne.

Brava je dakako zaključana. Da nije kakav lopov?

Doduše, još nije čula, da bi se ikada pojavili kakovi lupeži diljem Podravine, pa bar ni u gradu; no ipak se u njoj časom probude priče o hajducima i razbojnicima, kojima se družina zabavljala po sijelima i mobama, kad bi istekla zaliha drugih razgovora.

Nego ono tamo pred kućom još uvijek netko dira bravu, čak počela i da kuca i prikucava, tiho i oprezno, ali se čulo razgovijetno i jasno. Čulo se duž čitavi trijem, čuje se kroz otvorena vrata kuhinje. Bila je samo otvorena gornja polovica vanjskih vrata, da bi joj bilo zračnije, i zato ju je počeo hvatati strah, što nije bila zatvorila i gornje krilo. Jer sada — Bože sveti! — kako slučajno pogleda spram tamne sobe, a ono tamo na dnu pred prozorom nekakva se sjena miče ispred crvene zavjese i — naopako — tako zvekne, ko kad netko prstom po njemu igra.

Marici zastade dah u grudima. Stoji kao ukopana. Iznenada joj dođe luda misao, od koje joj srce divlje zakucalo. Da to nije on? I uz prirodni strah od nepoznatog zahvati je radost i sreća, neizrecivo plaha, na sve spremna sreća puna jeze i groze. To zar on kuca, zove je i ona će...

Kao da je bogtepita otkada vična ovakim pustolovinama, a ne držana sav svoj život u najstrožem zaptu kućne i materine stege, ona se oprezno — a bez ikakvoga oklijevanja — zaputi na prstima u polumračnu sobu, mimo majčina kreveta, i dok je mati spokojno hrkala u tvrdom snu, iz kojega je ne će probuditi ni topovi ni gromovi, kamoli laki i sitni koraci kćerini, zaputi se ravno k prozoru, odgrne komadićak zavjese i — bio je on, bijelo mu lice u sjeni kuće, bijela ogrlica pod plavim kaputom. Sve se jasno vidjelo, i oči, kako su sijevale i plavi brkovi, kako su poigravali i najposlije se čuo šapat — više vidio nego čuo:

»Marice, slatka, jedina, otvaraj, puštaj me k sebi, ta nijesmo se ni čestito oprostili...«

Da ga pusti? Ta noć je. Kasno je, probudit će se mati...

Ništa to nije, samo neka otključa vrata. I to brzo. Jer za sat mora biti na kolodvoru, a u gornji je grad daleko. Samo još jednom da je vidi, da joj stisne ruku, da je... Zar ga ona ne razumije?

Da ga ne bi razumjela! Nije li ona u taj čas osjetila, da je upravo nemoguće, e da bi se mogli ovako razići, a nijesu se pravo — ni oprostili?

»Evo me. Odmah ću otvoriti,« dahne i vrati se u kuhinju.

Šuljala se na prstima. A mogla bi baš i u čizmama, a matere ne bi probudila, isto kao ni gluhe babe na dnu dvorišta. Prođe niz trijem k vratima. Što je bilo samo svijetlo, kao u pô

KOPANJE PROLJETNOGA KRUMPIRA
Naslikao H. Koher

dana! Osim trijema sve je ogrezlo u bijeloj mjesečini.

Ispred vrata čuje svoje ime.

»Jesi l' ti, Marice!« govorio prigušeni glas.

Da. ona je.

Pritisak na kvaku. Kvaka sablastivo kroz noć šklocne.

»Otvaraj, ako Boga znaš,« ponavljalo nestrpljivo onkraj brave.

Bi ona, ama nema ključa, — rekne djevojka i dršćući kao u groznici.

Kako nema? Pa neka traži. I to brzo...

Da, ona će tražiti.

Vrati se u kuhinju pa počne da traži. Gdje samo da ga nađe? Zar je ona ikada brigu vodila, gdje je mati ostavljala ključe? Nema ga na klinu, nema ga na stolu, nije na polici. Izvlačila ladice, tražila ispod svakog lonca i tave na polici, tražila i u sobi pa čak turi ruku pod uzglavlje materino, a da nije osjetila ni straha ni srama ni zazora, — ali sve zaludu, ključa nema! Vrati se na vrata, gdje je kucanje učestalo i sve nestrpljivije odjekivalo kroz noć.

»Nema ključa,« šapne dršćući kraj ključanice. Tražila sam posvuda i ne našla.

Ne zna, gdje ga je mati ostavila. Ona ga svako veče nekamo sakrije — i pred njom, Maricom. To i on zna. Često je valjda čuo, kako je mati govorila, da kuću s djevojkom treba noću dobro držati pod ključem. I on je to odobravao.

Da, da, zna on. Ali sada je drugo, radi se o njegovoj sreći, on odlazi, treba da se rastanu, kako valja, ne onako na kratko i na brzu ruku i još pred tuđim starim babuskarama. Draga, slatka moja, traži ključ, tako ti moje ljubavi, izgiboh za tobom, ako te ne mognem još jednom zagrliti, izljubiti...

Marica sluša, dršće i trese se kao prut na vodi i od milja i od strave, ali sve više od nagle navale nečeg trećeg, od kojeg joj se zapalio i mozak, i užeglo srce, da je sve u njoj kipjelo kao iz vatrometa. Dala bi se i sasjeći, ako bi on to htio — i to s mjesta. Ama kad nema ključa? I malo ne zaplače.

S onkraj vrata tvrda muškaračka šaka grabi kvaku i stane tresti i dizati, ne bi li izmakao vrata iz šaraka. Ali vrata se ne daju.

Onda šapat, vruć, strastven, pun prijetnje — slatke i strašne, ali od njih srce buja i sve jače plamti krv.

»Otvorit ćemo kapiju. Marice, zaklinjem te, digni iznutra zasunku, ja ću izvana turati, pa da otvorimo...«

Marica dršćućim prstima — oh, što su tanki i lomni! — hvata za gvožđe, upire, diže ga svom snagom, znoj je oblije, ispod nokata progristi krv, puca kožica, lome se koštice — ništa, ni krenuti, ni maknuti!

»Ne mogu, prestala sam,« zajauče i samo što ne zaplače.

On izvana drma, trese, hoće silom da probije daske — daske ne uzmiču, čvrsto vrše svoju službu čuvara kuće i — čestitosti.

Onda odjednom plane muškarac.

»Pa ja ću tarabu preskočiti, ja moram k tebi, ja te moram još jednom zagrliti, jesi l' čula?« bijesnilo je onkraj kapije.

»Kako ćete? Visoka je i načičkana čavlima,« uplašeno a ipak blaženo šaputala djevojka s druge strane.

»Bog ubio i te čavle! To ti samo ne ćeš, da ja dođem k tebi.«

»Pa vi ste ih sami zakovali i zasunak ste popravili, samo da ne bi nitko mogao da provali u kuću,« kroza suze branila se Marica.

Časom vani zašuti. Kao da je tražio duž tarabe i kapije, ne bi li gdje našao otvor. Sjeća se, kako je nedavno svojom rukom vrata zakucao, zakovao i još se hvalio, kako je kuća odasvud zaštićena kao kakav grad! I da te ne raznese bijes! Ni kroz susjedovo dvorište ne može se, jer tu stoji nekakva prokleta šupa, hambar, što li, pa stala taman kao međa i straža...

Zakuca ponovo na vratima i pritisne usne na ključanicu.

»Marice, pružaj mi barem prstić kroz tu rupicu, da ga opipnem, da ga poljubim, kad ne mogu tebe, slatka moja djevojko,« tepao mladić.

Marica tura svoj prstić i taman je prošao kroz rupu i onda osjeti na vrhu toplinu, dodir vruč i vlažan, da ju je svu prostrujala jeza od glave do pete.

»Marice, voliš li me? Reci mi, još jednom i još jednom. Ne znam, kako ću bez tebe. Oh, što te ne mogu još jednom da zagrlim. Amo te, prisloni usta uz ključanicu, a ja ću s ove strane... I hoćeš li na me misliti, curo moja? Poludjet ću od ljubavi za tobom, slatka moja, lane milovano. Da ne moram na put, probio bih ta vrata, razbio tarabu, da te još jednom milujem, ti moja najljepša ljubavi...«

Međutim što je dalje slušala riječi pune nečuvene strasti i bezumlja, u Marice se sve više stišavala bura osjećaja. Čučnuvši u kut između vrata i kućnog zida, slušala smireno, bez straha i bez brige riječi, kakovih još nije čula, slušala pobožno i sabrano, kao da je blagovijest neka.

(Nastavit će se.)

Osobito pazite što bolesnik pije!

Ako Vam je ikako moguće, dajte mu za zdravlje i užitak čim češće najbolju prirodnu mineralnu vodu

ONU SA CRVENIM SRCIMA.

Ako sami bolujete ili se ne osjećate dobro, tražite kartom besplatni kupališni prospekt, u kojem imate i mnoge korisne upute o zdravlju, smrtnosti, debljini, nornalnom porođaju i trudnoći, odnosu visine i težine te kalendar do 1980. godine!

Uprava Radenskog ljekovitoga kupališta
Slatina Radenci
(kod Maribora)

Slika na omotu:

Plakat za kongres i izložbu hrvatske katoličke štampe, koja je otvorena u zagrebačkom Umjetničkom Paviljonu od 28. travnja do 8. svibnja o. g.

Naslikao V. Mirosavljević

Kako ćete raspoznati ptice po letu?

Napisao L. Putanec

Dvaput u godini, na proljeće i jesen, imamo prilike vidjeti kako iznad nas lete velika jata ptica. U jesen su nas ptice ostavile i otišle u toplije krajeve na jug, da nam se sada u proljeće opet jave. Kad je među pticama izdana tajna parola, sve istinktivno kreću. Nad nama se čuje jako piskutanje ili graktanje. Jednog dana eto nam lastavica i s njima tako dobri poznanici, koji nas od rana proljeća do kasno u ljeti vesele. Češljugari su vrlo česti, a među njima eto i ševe. Divlji golub guče na borovima. A bez tih dragih prijatelja bili bismo osuđeni da neprestano slušamo monotone vrapčije glasove.

Danas na čitavom svijetu postoji mnoštvo stanica, koje proučavaju let ptica. Glavna zadaća svih tih ptičjih stanica jest da točno ustanove puteve, kojima lete i sele ptice. Možda si tkogod predstavlja ptičju stanicu kao neku zvjezdarnicu, ali tu nema dalekozora da promatramo ro-

Knjiga, koja će vas osobito zabaviti!

DR JOSIP ANDRIĆ

SRIJEMSKE ELEGIJE

PRIPOVIJESTI

Jubilarno književno djelo osnivača i glavnog urednika »Obitelji«.

Knjižarska cijena 35 Din

Za naše pretplatnike 25 Din

KNJIŽNICA DOBRIH ROMANA

Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21

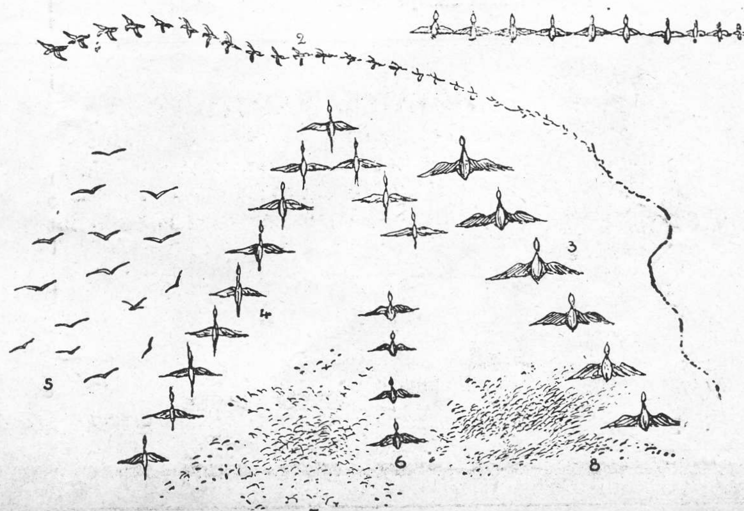
du sve dok stigne u Afriku. Dalekozor i matematske formule su lijepo i potrebno istraživačko sredstvo za astronomiju, ali let ptica ne proučavamo time. Kod toga služimo se samim pticama. Kod svake ptičje stanice glavna je stvar posebno ustanovljeno i pripremljeno mjesto za hvatanje ptica. Svaka ptica, koja se uhvati, dobije na nogu jedan lak kovinski prsten, na kojem je naznačen broj i mjesto, gdje je ptica ulovljena. Ptica se ponovo pusti u slobodu i sada treba paziti, gdje će se ptica s prstenom ponovo uloviti. Katkada to ne traje dugo, dva tri tjedna, ali katkada nakon mnogo godina dolazi vijest, da je prsten nađen. Tada naučenjak, koji je dobio tu vijest, crta jednu veliku crtu od mjesta, gdje je prsten stavljen, pa do mjesta, gdje je nađen. Tako se načine karte za selidbu ptica. Svaka vrst ptica ima dakako svoj put. Te karte kazuju nam točno, kamo su odselile naše ptice i otkuda su doselile k nama one što dolaze sa sjevera.

Kod toga dolazi u obzir jedno vrlo važno opažanje. Prije se držalo, da ptice lete u jednom velikom jatu sve ujedamput kroz Evropu na jug ili s juga na sjever. Danas su međutim točno određeni putevi u Evropi, kojima ptice sele: to su zapadni primorski putevi uzduž njemačke, holandijske i belgijske obale, zapadni putevi okolo Alpa kroz južnu Francusku i istočni putevi kroz Balkan prema Maloj Aziji i Egiptu dalje prema jugu. Čestoput se ista vrst ptica služi raznim putevima. Čvorci na primjer, koji dolaze iz istočne Pruske i Sjeverne Njemačke, lete prema jugu uz irsku morsku obalu. Ali čvorci iz južne i srednje Njemačke lete zapadnim putem prema Južnoj Francuskoj, Španjolskoj i Sjevernoj Italiji. Slično kretanje opaža se i kod roda. Čudno je da kod zeba samo ženke čeznu za jugom, a mužjaci ostaju kod nas.

Mlade rode moraju preletjeti oko 10.000 km sa svojim roditeljima prema zapadnoj Africi, a put traje oko 3 tjedna. Općenito se brzina puta kod selidbe ptica daleko precjenjuje. Ima doduše vrlo brzih letača kod ptica, tako na primjer čvorak leti nešto oko 80 km na sat. Ali tolika brzina se rijetko dostiže. Jedva jedna vrst ptica leti na dan više od 200 km, a male pjevačice zaostaju još daleko ispod 80 km. Za svirca se znade, da je brz letač i da je ogromno more između Aljaške i Havajskih otoka preletio u 35 sati (duljina puta 3300 km).

Mnogo ptica iznemogne na putu. S njima propadnu i prsteni. Drugi prsteni znadu biti uslijed nepažnje nalazača izgubljeni. Kod nas se mnogo ptica lovi, ali na prsten, koji možda drozd ili ševa imaju na nozi, ne pazi nitko, jer se ptice upotrebljuju kao unosno sredstvo za prodaju.

Nekoje ptice selice lete rado noću ili u sumrak. Na primjer ždralovi i divlje guske, koji se kroz dan sakrivaju po baruštinama i šumama. Ali većina ih leti danju. Mnoge lete u jatima, pobrkane i u neredu, kao na primjer ždral i ševa, druge oblikuju razne oblike i lanceve kod letenja, koje vodi jedna starija ptica kao vođ. Ali ima ih i mnogo, koje putuju same, te su više izložene teškoćama dugog puta.

Slika desno:

KAKO LETE POJEDINE VRSTE PTICA

1. patke, 2. ibis, 3. guska, 4. ždral, 5. škanjac, 6. ronac, 7. đunda kovač (lovac oštriga), 8. vivak.

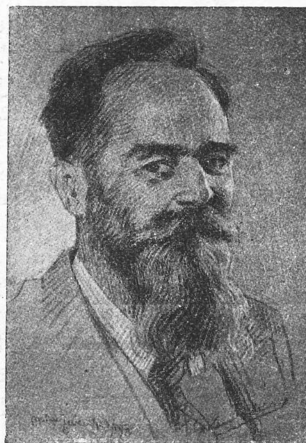
ZAGREBAČKA HRVATSKA KATOLIČKA ŠTAMPA,
kako je bila izložena na svjetskoj izložbi katoličke štampe u Vatikanu

DR ANT
krčki biskup, otac
pokreta, osnivač
nika „Riječke Nov
Straža", prvi pokro
promicanje hrvat

DR JOSIP ŠTADLER,
prvi vrhbosanski nadbiskup, osnivač sarajevske katoličke štampe, po kojoj je Sarajevo postalo drugo najveće središte hrvatske katoličke štampe uopće

DR VELIMIR DEŽELIĆ ST.,
predsjednik Pijeva Društva

Dolje:
SLIKOVIT PRIKAZ O HRVATSKOJ KATOLIČKOJ ŠTAMPI PO BISKUPIJAMA

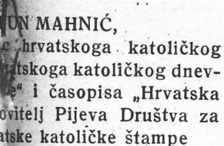

STJEP
zagrebački kanonik
osnivač i prvi uredn
ličkih novina „K

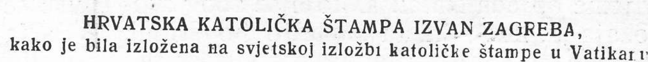
Slika dolje: USTANOVE HRV
Prikaz sa svjetske izložbe

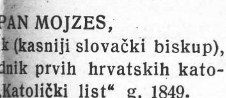

...UN MAHNIĆ,
...c hrvatskoga katoličkog
...atskoga katoličkog dnev-
...e" i časopisa „Hrvatska
...ovitelj Pijeva Društva za
...atske katoličke štampe

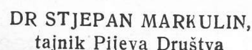

HRVATSKA KATOLIČKA ŠTAMPA IZVAN ZAGREBA,
kako je bila izložena na svjetskoj izložbi katoličke štampe u Vatikanu

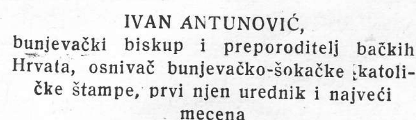

...PAN MOJZES,
...k (kasniji slovački biskup),
...dnik prvih hrvatskih kato-
...„Katolički list" g. 1849.

...RVATSKE KATOLIČKE ŠTAMPE
...e katoličke štampe u Vatikanu

DR STJEPAN MARKULIN,
tajnik Pijeva Društva

IVAN ANTUNOVIĆ,
bunjevački biskup i preporoditelj bačkih Hrvata, osnivač bunjevačko-šokačke katoličke štampe, prvi njen urednik i najveći mecena

Dolje:
SLIKOVITI PRIKAZ O HRVATSKOJ KATOLIČKOJ ŠTAMPI PO MJESTIMA IZLAŽENJA

CRNI DVORAC

FRANCUSKI NAPISALA M. DELLY — PREVODI ZLATA L. P.

(Nastavak)

»Nebo se vedri... Brzo, Marcelo, hajdemo!« reče Natalija.

Natalija pruži ruku inžinjeru i krene sa svojom učenicom. Stanislav se sa svojim psom zaputi prema tvornici, a u duši je bio sretan zbog kratkih časova, koje je proveo s onom, što mu je svakoga dana postajala sve draža i milija.

I Natalija je iza tog sastanka bila svježija. Pažnja i simpatije sa strane Stanislava bile su pravi melem za njezinu dušu. I osjećala je istinsku radost, kad je Marcela ušavši u sobu za učenje rekla:

»Oh, kako sam zadovoljna! Otac je doveo sa sobom gospodina Duganda te ga je zadržao na objedu.«

Za vrijeme objeda Natalija, koja se zbog svoga položaja u kući držala ponešto po strani, nije s njime mogla izmijeniti nego nekoliko uobičajenih rečenica. No za nju je bilo vrlo utješno, da može vidjeti onoga, za kojega je njezin brat Petar bio rekao, da je »najskrupulozniji čovjek na svijetu«. Bila je vesela, da može susresti njegov duboki i odvažni pogled, koji kao da joj je govorio: »Samo hrabro!«

Doista joj je ponekad ponestalo hrabrosti... A da je u sebi uvijek imala potrebitu kršćansku snagu, sigurno ne bi bila tako osjetljiva na zlobne primjedbe, koje joj je dobacivala ohola Šarlota. Šarlota je u Crvenoj Pećini bila kao bodljika, koja je uvijek pripravna da ubode odgojiteljicu, jer ju je smatrala nekim nižim bićem i jer ju je vrijeđalo, da Natalija posjeduje čar mnogo nadmoćniji i ljepši od njezinoga.

Osim Šarlotinog neprijateljstva Nataliju su svi u kući vrlo lijepo susretali; za nju se osobito brinuo Mauricije, za nju se napose oduševljavala Marcela.

Marcela nije sakrivala svoje osjećaje prema odgojiteljici, a to je Natalija iskorištavala, da može blagotvorno djelovati na značaj te djevojčice, koja je bila ponešto zlobna, ali inače dobra i nadarena snažnom voljom.

Sutradan iza sastanka sa Stanislavom Natalija povede svoju učenicu, koja je inače bila ljuta neprijateljica šetnja, do stare vjetrenjače, koja se nalazila na vrlo slikovitom predjelu. Iza jučerašnje kiše, nebo se bilo razvedrilo, pa je Marcela tvrdila, da će biti prekrasno vrijeme.

»Vrlo ću rado s vama,« reče uhvativši Nataliju ispod ruke. »Kad bi nas Mauricije i gospodin Dugand pratili, veselje bi bilo potpuno!«

»Gospodin bi Dugand bio razdragan zbog vaše naklonosti,« reče uz smiješak Natalija.

»Oh, ja sam mu već rekla, da mi se sviđa!... Gledajte, gledajte!... Koja je ono žena, što prema nama trči kao luda?«

Ta žena, koja im se primicala, bila je mršava i blijeda. Kosa joj je bila sijeda i letjela je ispod njezinog žutog rupca. Nemirne njezine oči kao da su nekoga tražile... Kad je stigla blizu, upita hrapavim glasom:

»Jeste li vidjele jednu šepavu djevojčicu u sivom odijelu i sa crnim rupcem?«

Natalija zaniječe glavom:

»Ne, nismo je vidjele.«

Žena očajno zalomi rukama:

»Kamo je mogla otići moja Julijana? Već je dva sata tražim! Jutros je izišla, da nabavi, što nam je potrebito za kuću. Ja je nisam htjela pustiti, da sama pođe, jer su njezine jadne noge tako slabe..., no ona nije htjela da čuje moje razloge i rekla mi je: Ti, mamice, imaš vrućinu; ja moram poći... — I tako sam je pustila. No već se davno morala vratiti...«

»Na koju je stranu pošla?« upita Natalija, uznemirena zbog majčinske tjeskobe, premda žena nije bila u takvom stanju, da bi mogla pobuditi simpatiju.

»Prema Saint-Frontu. Tamo i natrag može se stići kroz jedan sat.«

»Možda je pošla prijekim putem,« upadne Marcela.

»Prijekim putem? Onamo preko Vučjeg ponora?... Da, nisam na to ni pomislila! Ali ne; sigurno joj nije palo na um, da tuda pođe. Tä, dobro zna sve opasnosti, koje joj prijete na toj stramputici...«

»Svakako bi bilo potrebno, da je i tamo potražite,« reče Natalija. »Vučji ponor se nalazi nekoliko koraka odavle, zar ne?«

»Jest! Onamo je!«

I žena potrči u naznačenom pravcu.

»Pođimo za njom, gospođice! Htjela bih doznati, da li će naći svoju kćerku!«

»Dobro, pođimo... Mlin ćemo vidjeti drugom zgodom!«

Slijedile su podalje ženu, koja se žurila. Ponor je bio udaljen nekoliko stotina metara... Uzduž se protezao puteljak i kretao samim njegovim rubom. Puteljak je ispočetka bio dovoljno širok i bez većih opasnosti, no pomalo je postajao sve to uži...

»Moramo se ovdje zaustaviti,« reče Natalija. »Nerazborito bi bilo, da pođemo dalje.«

»Hajdemo, gospođice, samo do onog zaokreta. Otac i Mauricije uvijek me vode do onamo...«

Kroz nekoliko časaka stigle su do mjesta, koje je naznačila Marcela. Na tome se mjestu puteljak suzivao i ponor postajao vrlo opasan. Crne stijene rušile su se u dubinu, a po njima je raslo razno grmlje.

Pred sobom su vidjeli onu ženu, kako neprestano žuri po uskom puteljku. Odjednom dopre do njih krik užasa. Pogledale su i opazile, kako je ona žena kleknula na zemlju i pružila ruke.

Desno: PROLJETNO CVIJEĆE — Foto Ufa

»Ostanite ovdje, Marcelo,« reče odlučno Natalija. »Ja idem pogledati, što se dogodilo nesretnoj ženi... A vi mi obećajte, da se ne ćete odavle micati.«

»Budite bez brige, gospođice!«

Natalija se žurila, koliko joj je bilo moguće po uskom puteljku, i doskora stigne do žene, koja je još uvijek klečala skoro obezumljena I Natalija zaklikne od uzbuđenja i straha...

Na grani, koja je stršila nad ponorom, visjela je plavokosa djevojčica. Odijelo joj je zapelo za granu i tako je visjela u praznini. Kose su joj se spustile niz tijelo, koje se nije micalo. Sigurno je bila bez svijesti, a možda i mrtva...

»Julijana! Julijana!« jecala je nesretna majka.

»Idem dozvati pomoć! Nemojte očajavati!« reče Natalija, koja je uvidjela, da treba žurno raditi.

Povrati se do Marcele i ukratko joj opiše čitavu nesreću. Zatim poleti prema glavnoj cesti nadajući se, da će sresti nekoga, koji bi pokušao spasiti jadnu djevojčicu.

»Ide auto!« prošapće odjednom i stane, jer je iz daljine čula buku motora.

Potrči još brže i stigne na glavnu cestu baš u času, kad je auto onuda prolazio. Poviče, koliko je samo mogla, a auto u isti čas stane.

»Gospođice Natalijo!«

»Oh, gospodine Dugand, dođite, brzo dođite!«

Mladić skoči na zemlju, a ona mu u nekoliko riječi ispovjedi sve, što se zbilo.

»Ovdje je u blizini jedno gospodarstvo,« reče Stanislav. »Poletjet ću tamo, da pozovem ljude u pomoć, a vi se međutim vratite k onoj nesretnoj majci.«

Iza dvadesetak minuta stigao je Stanislav sa dva seljaka na mjesto nesreće. Mladi je inžinjer htio da ga spuste konopom te da on sam radi na spasavanju. Spretan i vješt u svim vrstama sporta — to je bio za njega vrlo lak posao; ali je Natalija drhtala kao list na vodi te se nije mogla niti na nogama držati. A kad se Stanislav vratio gore sa svojim teretom, mogao je na njezinu blijedu i teskobnu licu pročitati sav drhtaj njezine duše.

Nesretna majka baš je htjela da se baci na svoju kćer, ali joj Stanislav prijazno i zapovjednički reče:

»Moramo najprije otići s ovog opasnog mjesta, gdje bi nas svaka nespretnija kretnja mogla strmoglaviti na dno ponora.«

I tako su krenuli do jednog zavoja, gdje je puteljak bio ponešto širi. Stanislav s najvećom brigom položi djevojčicu na zemlju. Ona je još bila živa, ali je na čelu imala duboku ranu, kroz koju joj je sigurno iscurilo mnogo krvi. A to je vrlo oslabilo djevojčicu, koja je već po naravi bila vrlo slabašna.

»Julijano, moja mala Julijano,« jecala je majka trljajući djevojčici ruke, da je dozove k svijesti.

Stanislav izmijeni nekoliko riječi s Natalijom, a zatim upita ženu:

»Gdje stanujete?«

»Blizu Raskrižja.«

»Dobro, povest ću tamo vas i vašu kćerku. Tamo ćemo stignuti kroz nekoliko časaka, pa ćete se mirno moći brinuti za svoje siromašno dijete.

Uz pomoć seljaka ponese ranjenu djevojčicu do auta i položi je na jastuke. Njezina majka se mjesti pokraj nje. Stanislav se okrene prema Nataliji i Marceli te reče:

»Izvolite sjesti na ova dva slobodna sjedala.«

»Vrlo rado!« poviče Marcela, a da nije ni sačekala odgovor svoje odgojiteljice. »Ja se uvijek vrlo rado vozim u autu; a zatim bih htjela znati, da li će se jadna Julijana probuditi.«

Stanislav pomogne Nataliji da se smjesti pokraj volana, a zatim podigne Marcelu kao pero i stavi je pokraj sebe. Auto je krenuo vrlo polako, da tako izbjegne svako drmanje — zbog ranjene djevojčice.

Kuća Julijanine majke nalazila se izvan sela i to baš na rubu hrastove šume. To je bila siromašna koliba jadnog izgle-

ASPIRIN BAYER
ASPIRIN®
TABLETE
u novom
»celofan«pakovanju
higijenski — zaštićene od nečistoće — ako se prelome, nema gubitka!

da, koja je iznutra bila još u bjednijem stanju. Sirotna majka je bila kao izvan sebe od uzbuđenja i tjeskobe te nije bila u stanju da se dovoljno pobrine za dijete. Zato se Natalija prihvatila djevojčice te je s nekoliko kapljica octa, koje je našla u polupanoj čaši, uspjela jadno stvorenje dovesti k svijesti.

Julijana otvori velike plave oči, koje su bile vrlo lijepe i ljupke. Njezina majka usklikne od sreće i poleti prema njoj.

»Dijete moje!... Spašena si!... Živa si, moja Julijano!«

Djevojčica svrati na nju svoj čuvstveni pogled, a zatim zaokruži začuđenim očima po onim stranim licima.

»Ne možete pogoditi, tko smo mi, zar ne?« upita Natalija sa smiješkom, dok joj je ovijala ranu komadima platna, koje je Stanislav napravio od rupčića. »Vaša će vam majka kasnije ispripovjediti sve, što se dogodilo. A sada se odmorite i pojedite štogod, što će vas okrijepiti.«

Žena se na te riječi okrene i reče:

»Ali što da joj dadem? U kući nemam ništa, a ni novaca nemam. Kad prodam sve naše prnje i naše rasklimano pokućstvo, Bog zna, hoću li dobiti onoliko, koliko mi je potrebito, da moja jadnica ne umre od slabosti!«

Natalija potraži u torbici svoju novčarku, koja je nažalost bila vrlo oskudna, ali je Stanislav preteče i izvadi iz svog džepa novac te ga utisne u ruke Julijani.

»Time se morate pobrinuti za što skorije ozdravljenje,« reče ljubazno. »Vratit ću se, da vidim, šta će biti s vama, Julijano.«

»I ja također,« nadoda Natalija i prigne se, da joj pomiluje ruku. »Dakle do skorog viđenja.«

»Hvala, hvala!« prošapće slabim glasom Julijana. »Neka vam Bog naplati za sve!«

Majčinsko se lice malko razvedri, a usne, koje je grčevito stiskala, otvoriše se, da prošapću:

»I ja vam zahvaljujem.«

I po prvi put joj se činilo, da vidi one, koji su joj spasili kćer. Svrati rastrešeni pogled na lijepo Natalijino lice, na vragoljaste Marceline obraze pa ga dugo zaustavi na Stanislavu... Tada se sva stresla: je li to bio strah ili začuđenje? Možda i jedno i drugo.

»Molim vas, da mi kažete svoje ime, kako bih znala, kome dugujem svoju zahvalnost,« promrsi žena.

»Doista, to je vrlo jednostavno,« reče Marcela. »Ovo je ovdje gospođica Landies, ovo je gospodin Dugand, a ovo sam ja, koja nisam učinila ništa, a zovem se Marcela Ravines. A vi? Kako se vi zovete?«

»Vaillant,« odgovori žena i ponovo svrati pogled na Stanislava.

Stanislav, Natalija i Marcela izišli su zatim iz kolibe i zaustavili se na čas pred autom.

»Jadna stvorenja!« reče tronuto Natalija. »Djevojčica je vrlo dražesna.«

»Jest,« odgovori Stanislav, »ali njezina majka mi se čini vrlo neobična. Ne bih se začudio, kad bih doznao, da se opija.«

»Mislite? Možda. Tad mi je još više žao one jadne djevojčice... Do viđenja, gospodine Dugand. Koliko ste vremena morali izgubiti zbog ove nezgode!«

»Ne smeta! Ja sam vrlo radostan, da sam ovuda naišao i da sam mogao učiniti nešto za ono siromašno dijete, ali vi ste se bili vrlo uzbudili, zar ne?«

»Malko... Spasavanje je bilo vrlo opasno.«

»Naprotiv, uvjeravam vas, da je to bilo vrlo lako, i žao mi je, da sam vas s onom vrlo jednostavnom gimnastičkom vježbom toliko uznemirio.«

»Da, ja sam vrlo nervozna, pa odatle sve to dolazi,« reče Natalija uz smiješak, »smatrajte me samo za kukavicu: to i zaslužujem.«

Ali je oblije lako rumenilo, kad je čula uvjerljivi Stanislavov odgovor:

»To nikako niste! Jer vrlo dobro znam, da u vlastitoj opasnosti ne biste osjetili onaj strah, koji se u vama budi zbog drugih... i ja vam za to od srca zahvaljujem.

V. HALUCINACIJE?

»Ove godine imamo prekrasnu jesen! Zar vam se ne čini, da je prava šteta poći zatvoriti se — i za pola sata — u onom Crnom Dvorcu, kako ga s pravom nazivaju ovdašnji seljaci? Zar ne, da bi bilo pametnije iskoristiti ovo sunčano popodne za kakav izlet u okolici?«

»Posve sam vašeg mišljenja... No više ne smijemo odlagati ovaj posjet, a vi znate, da druge dane nemamo mnogo raspoloživa vremena.«

Tako su se razgovarali Mauricije Aubars i Stanislav Dugand, kad su se zaputili prema dvorcu Saillesa u auto, koji je inžinjeru uvijek bio na raspolaganju.

Nekoliko dana prije Stanislav je bio rekao Mauriciju:

»Čini mi se, da mi je dužnost obaviti posjet barunici Van Hottem, koja je vrlo uvažena osoba u ovom kraju i koju češće mogu susresti u vašoj kući. Znam, to će biti vrlo dosadno, jer mi barunica nije mnogo simpatična, a njezin je sin još manje privlječljiv nego ona... No zar vam se ne čini, da bih to morao učiniti zbog pristojnosti i dobrog odgoja?«

»Da, i ja tako mislim. Hoćete li da nešto napravimo?... Ja bih imao pitati neke stvari mladog Petra Van Hottem — pa pođimo zajedno k njima... Tako će valjda dosada biti manja... A zamolit ću naše znance, da vam pokažu dvorac, jer to zaslužuje pogledati!«

Stanislav pristane na to s oduševljenjem, pa su se baš zbog toga zaputili u onom sunčanom popodnevu prema dvorcu vojvode od Saillesa.

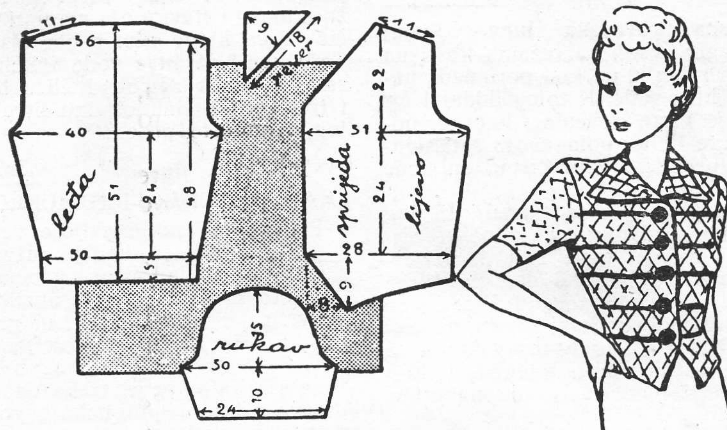
Kad se auto popeo do starog feudalnog dvorca, zaustavi se pred kamenim mostom. Dva mladića skočiše na zemlju, uđoše pod mračni trijem, a odatle u Stražarnicu.

Stanislav je ostao iznenađen... Skoro mu se iz grudiju izvio usklik:

»Pa ja poznam ovu sobu!«

(Nastavit će se.)

Pletena bluzica

Vrlo će nam dobro doći ova pletena bluzica pod kostim, kad je hladnije, a inače bez njega. Možemo je napraviti u boji, koja nam najbolje odgovara i pristaje. Pletemo 2 pravo, 2 krivo, 2 pravo i t. d. U svakom drugom redu mijenjamo, tako da dobijemo male kvadratiće.

LEĐA. Načinimo 75 očica (to je oko 30 cm). Pletemo ravno dvadeset redova. U 21. redu dodamo na svakom kraju po 1 očicu. Tako u svakom 6 redu sve, dok nemamo 100 očica i 96 redova (oko 25 cm). Sada napravimo izrez za rukave tako, da na početku svakog reda oduzimamo najprije 5 očica, 3 očice, 2 očice, i tri puta po 1 očicu.

Radimo 80 redova ravno, ramenice završimo u 6 puta, moraju biti 11 cm široke.

PREDNJI DIO. Počnemo sa 2 očice. Dodavamo po 1 očicu s lijeve strane kroz 36 redova, a na desnoj strani u svakom 2. redu tri puta po 2 očice i šest puta po 6 očica. Iza toga imamo 68 očica i oko 28 cm. Od 37 reda radimo ravno 30 redova. Onda dodajemo po 1 očicu u svakom 7. redu kroz 49 redova. Sada imamo 32 cm od najdonjega reda. U 116. redu počnemo oduzimati očice za izrez rukama tako, da oduzimamo 5 očica, 3 očice, 6 puta po 2 očice u svakom 2. redu. U 132. redu počet ćemo oduzimati za vratni izrez — oduzimajući po 1 očicu u svakom 2. redu kroz 64 reda. U 188. redu završimo ramenice u četiri puta.

REVERI. Dignemo 42 očice, gdje smo na prednoj strani oduzimali za izrez oko vrata. Na početku svakog reda oduzimamo po 1 očicu. Tako radimo, dok ne potrošimo sve očice.

RUKAVI. Dignemo 60 očica. Radimo 40 redova dodavajući po 1 očicu na početku i svršetku svakog 5. reda. U 41. redu počnemo oduzimati kroz 10 redova, u svakom redu po 1 očicu. Zatim 24 reda pletemo ravno. U slijedećih 28 redova oduzimamo opet na početku svakog reda po 1 očicu, a preostale završimo najedamput.

Bluzicu ćemo ukrasiti kačkanim lančićima i kačkanim gumbima u drugoj boji, koja najbolje odgovara temeljnoj boji bluzice. Gumbe ćemo napraviti tako, da drvene gumbe obkačkamo.

Izvedba ove bluzice je vrlo jednostavna. *Z. L. P.*

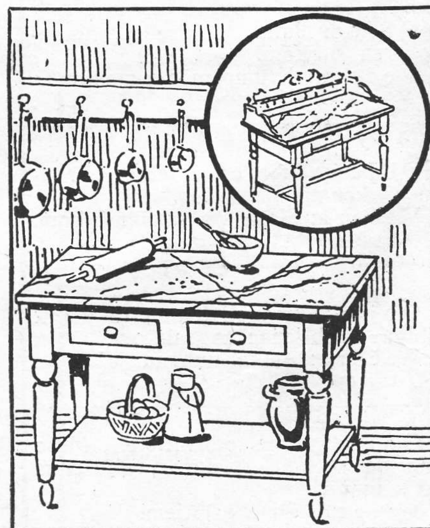
Stari toaletni stolić

Moderni umivaonici s tekućom vodom zamijenili su stare toaletne stoliće iz prošlih vremena. No te stare toaletne stoliće možemo upotrijebiti u druge svrhe, kad ih na zgodan način prepravimo. Oni spadaju među predmete, koje vrlo jeftino prodamo i koje možete kupiti gotovo u bescijenje. Obično su solidno učinjeni, a gornji im je dio od mramorne ploče, koja uvijek ima svoju vrijednost . . . Te stare toaletne stoliće možemo na razne načine preudesiti; a evo vam ovdje na našoj slici primjer, kako da od njega napravimo zgodan kuhinjski stolić.

U krugu na našoj slici nalazi se stari toaletni stolić, a malo niže taj isti stolić preudešen za kuhinju . . . Kod toga je dovoljno skinuti onaj ukras i policu, koja se nalazi iznad mramorne ploče. Drugo sve može ostati nepromijenjeno! U ladice možemo spremiti razne sitnije kuhinjske predmete. Donja polica nam može uvijek dobro poslužiti, da na nju stavimo predmete, koji treba da su nam pri ruci. A mramorna ploča sa starog toaletnog stolića mnogo je prikladnija za priređivanje kolača, nego drvena daska — već radi čistoće, jer se mnogo lakše čisti. A hladnoća mramora pomoći će nam k tome kod pripravljanja lisnatih tijesta.

Na sličan se način korisno mogu upotrijebiti i drugi dijelovi pokućstva i to s malo izmjene i dosjetljivosti, koju treba da posjeduje svaka dobra domaćica.

Z. L. P.

ZA DOBRE DOMAĆICE

Dobar tek

Izvrsna govedska juha. Pirjaj ½ kg govedskih razrezanih kosti na masti i zelenju, pa kad porumeni, nalij 2½ litre vode. K tomu dodaj 1 kg najbolje vrste govedine, bubreg, posoli i sve kuhaj polagano 3 sata. Onda je procijedi kroz krpu, da bude posve čista.

Meso kao od zeca. Samelji 15 dkg govedine i 15 dkg svinjetine te primješaj 1 jaje, malo soli, 1 nasječkanu glavicu luka, 6 dkg žemljinih mrvica, 6 dkg slanine, 2 žlice masti i 1 naribani prijesni krumpir. Sve to smiješaj u zdjeli te onda od te smjese načini odulji hljepčić, u koji natakni slanine, razrezane na tanke pruge. U željeznoj šerpi rastopi 2 žlice masti i stavi u nju mesnati hljepčić te ga lijepo peci s obiju strana. Tada nalij ¾ litre vode i kuhaj ¾ sata. U umak zamuti 1 žlicu brašna i (po volji) jednu osminu litre kiselog vrhnja te posoli. S. A.

Kuhinjski kalendar

Travanj Petak **28**	Objed: Čaša kiselog mlijeka (mjesto juhe). Savijača sa sirom. Kompot. Večera: Ploške od krumpira u tijestu za palačinke.
Subota **29**	Objed: Juha od graška. Pržena jetra s varivom od mrkve. Objed: Juha od telećih kosti s ma. (Ceper-Andrić »Domaćica u kuhinji« str. 62.).
Nedjelja **30**	Objed: Juha od zelenja. Pečeni teleći hrbat s prženim krumpirima i salatom. Štrcani uštipci. Večera: Rostbef sa salatom.
Ponedj. Svibanj **1**	Objed: Juha od celera. Govedski gulaš. Večera: Omlet od kupusa.
Utorak **2**	Objed: Juha od špinata. Kaša od krumpira s pariškim kobasicama. Kuhane suhe šljive. Večera: Tvrda jaja sa salatom.
Srijeda **3**	Objed: Juha od kiselice. Makaroni sa šunkom. Večera: Krumpirača s makom.
Četvrtak **4**	Objed: Juha od cvjetače. Francuski krumpir. Večera: Slanina s mladim lukom.
Petak **5**	Objed: Juha od krumpira poput riblje. Drobljenac sa salatom. Večera: Meko kuhana jaja.
Subota **6**	Objed: Juha od mrkve. Meso kao od zeca u umaku s valjušcima od krumpira. Večera: Sir s vrhnjem.
Nedjelja **7**	Objed: Juha od telećih jetara. Pečeni svinjski but sa salatom. Savijača od oraha. Večera: Čevapčići s lukom.

Zdravlje

KAKO SE LIJEČI PROMUKLOST?

Promuklost se pojavljuje većinom u proljeće i jesen, kad je ružno vrijeme. Ako naglo nastane promuklost, onda to znači, da se je upalio koji organ za disanje. Ili nos, ili grlo, ili jabučice, ili dušnik. Pritom bolesnik ili kašlje ili šmrca. Da se bolesnik toga riješi što prije, treba da se zadržava u toploj sobi, neka govori što manje, a nikako neka ne pjeva. Pušenje je vrlo škodljivo. Treba nadalje piti topao lipov čaj, ili toplo mlijeko sa Selterovom vodom. Vrlo je dobra i inhalacija i udihavanje borovičnim ekstraktom. Ako ta bolest potraje duže, onda otud nastaje upala vrata ili grkljana, pa treba što prije pozvati liječnika. I. S.

Kućanstvo

ŽENE RAZLIČITIH NARODNOSTI KAO KUĆANICE

Poznato je da domaćice neke narodnosti imaju osebine i odlike, kojima se razlikuju od domaćica drugih narodnosti. Obzirom na razna svojstva domaćica, kojih imade kod pojedinih narodnosti više ili manje, i nehotice dođe pitanje: »Koji narod ima najbolju domaćicu?«

Mnogi tvrde, da je Njemačka zemlja idealnih domaćica. Njemica da ima svestrano i praktično znanje o kućanstvu. Možda bi tom mišljenju u prilog bio i sud o zaista dobro uređenim ženskim časopisima i žurnalima, što ih izdaje njemačka žena. Tvrde, da je Njemica vrlo savjesna, njeno rublje da je bijelo kao snijeg, a kuhinja čista i uredna kao crkva. Glavna odlika Njemice je pedantnost do skrajnosti.

Za Francuskinju kažu, da je dobra i vrlo štedljiva domaćica, a kuha bolje od Njemice. Francuska je zemlja gurmana. Mnogo pažnje posvećuje svojoj vanjštini, kozmetici i odijevanju.

O Španjolki je sud da nema na svijetu gostoljubivije domaćice od nje. Gost se osjeća ugodno kao kod svoje kuće. Voli raskoš i sjaj, ali je i štedljiva.

Mnogi vjeruju, da su Talijanke najodanije supruge i odlične majke, ali kao domaćice da zaostaju iza Njemice i Francuskinje.

A Madžarica? Mišljenje je o njoj, da je dobra žena i požrtvovna majka, a u kuhinji vodi borbu za prvenstvo s Njemicom. Vrlo je točna i uredna u poslu.

Kažu, da je Engleskinja dobra domaćica, ali katkad svoje kućne poslove zanemari zbog — javnog rada u društvima i klubovima ili u korist sporta.

Ruskinja nije ni točna ni pedantna kao Njemica, ali se lako prilagodi i težim životnim prilikama. Vele, da Ruskinje traže od muža da vrši skoro sve domaće poslove umjesto nje. Je li to istina?

Drži se, da su Amerikanke najgore domaćice na svijetu. Kuhanje, pranje rublja, spremanje soba nije za Amerikanku posao, nema ona smisla za domaći život. Hranu za kuhanje uzima iz konzervi, rublje daje prati u zavod za pranje rublja, ručne radnje kupuje gotove. Ipak teško je utvrditi, da li je to mišljenje o Amerikanki ispravno.

Hrvatica je općenito dobra majka i domaćica, premda i u tom ima manjih razlika u pojedinim krajevima.
M. C-ić

Kućni savjeti

Čišćenje raznih predmeta. Kipovi i drugi predmeti od mramora, alabastra, gipsa i t. d. najbolje se čiste svježim kruhom. Taru se sredinom od kruha sve dotle, doklegod ne budu posve čisti. Zatim se obrišu mekom krpom, da se uklone sve krušne mrvice.

Čišćenje uljenih mrlja sa stakla. Uljene mrlje sa stakla očistit ćemo ako ih nataremo zelenim sapunom, pa ih ostavimo 24 sata na miru. Poslije tog vremena lako ćemo ih ukloniti, jer se je razmekšala boja, pa se dade lako skinuti. Ili: uzmi terpentina, pa natopi koju kap na masnu mrlju. Zatim istari to mjesto pamučnom krpom, koju si zamočio u terpentin. Terpentin rastavlja boju veoma brzo, pa će trenjem ubrzo nestati mrlje, koja je nastala od masne boje.

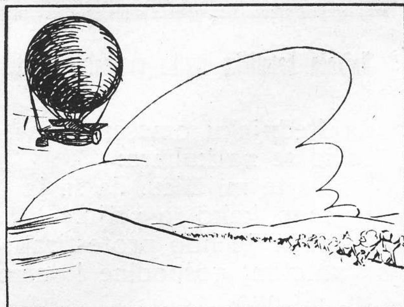
Lijepak za svaki predmet. Rastopi četiri dijela arapske gume u dosta vode, tome dodaj tri dijela škrobnog brašna i jedan dio šećera. To kuhaj sve dotle, dok ne dobiješ čistu tekućinu. Dodaš li tome malo salicilne kiseline, onda se taj lijepak može čuvati dugo vremena u dobrom stanju.

Uništavanje žohara. Žohari, ili kako vele švabe, veoma su dosadna gamad. Gdje se jednoč zakote, otud ih je teško istrijebiti. Otrov, kojim se nište, može se kupiti u ljekarni ili drogeriji, ali samo uz liječničku dozvolu. Nu ima osim toga jedno sredstvo, s kojim ćemo ih sigurno utamaniti, a to je: Uzmi 5 grama prosijanog vapna, 20 grama sitnog šećera, 5 grama boraksa i 10 grama brašna. Sve to dobro izmiješaj i metni na ono mjesto, na kojem se pojavljuju žohari. Oni će se toga najesti, ali će i pocrkati. Isto vrijedi i za ruse.

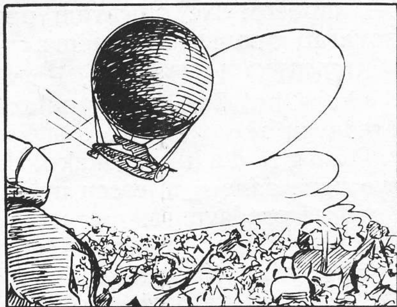
Presoljeno jelo. Katkada se desi da kuharica presoli jelo. Kad se to dogodi, onda treba u preslano jelo metnuti nekoliko komadića prijesna krumpira. Krumpir će ubrzo uvući u se sô pa ga treba izvaditi iz jela još prije, nego li se je raskuhao; svakako još prije, nego li se jelo donese na stol. **I. S.**

Mali Toma u balonu

Prema istoimenom romanu Mark Twaina — *Slike i tekst od M. Fučića*

49. Pojurili su punom parom prama »meridijanu.« »Deve, deve!« zaviče Tom. »Kakve deve?! Bog s tobom, Tome! Pa to su pauci.« »O sveti Pankracije! Tebi se u čubanjki nešto mota. To je karavana. Uzmi profesorove očale, ako ne vidiš dobro. Spustimo balon!«

50. Kad je balon dojurio iznad glava beduina i deva, nastala je tako grozna strka, strah i metež, vikanje i pucanje da se Tomu činilo da će propasti svijet. »Alah illalah! Bum! Tras! Fiii... Jo-oj! Mama-a-a el... al... Me-e-e, Mu-u-u... Krah!,« Toma se snađe i odluči da krene balonom u vis! »Vau-vau! B-r-r-r... z-z-z... š-š-š...«

51. Toma povuče polugu i balon sune u vis. »Ehe-he, massa Tom. Imala karavana grdno »vuna« ot naše balon. Razbjeglo se kakti sto buhi ot jedno Flit, kakti sto ftići pred jedno maček, ehe!«

52. Kad se je karavana oporavila od straha, i skupivši se nastavila put, oni su je slijedili iz visine. Najednom Huck opazi na vrhu nekog pješčanog brežuljka jednog oružanog Beduina...

53. »Gledajte ga, dečki! Što on radi? Neprestano diže ruku nad oči i obazire se na sve strane, kao da nešto traži. Meni to njegovo ponašanje miriše malo na — sumnjivo...« »Yes, o yes. I mene to sumnjivo vonjalo...«

54. Kad se je karavana približila brežuljku, onaj Huckov beduin pojuri s vrha na drugu stranu mašući rukama. Tada »zrakoplovci« opaziše oružanu četu, koja je na njegov znak zajahala konje. (Nastavit će se.)

Čemu se mučiti?
uzmite
Pyramidon
tablete!
Ali treba paziti, dali je na pakovanju „Bayer"-ov križ!
BAYER
Oglas reg. pod S. brojem 1318 od 15. XII. 1938.

Carevi pređi

Za vrijeme cara Josipa II. otvoren je na njegov nalog poznati bečki Prater i za građanstvo, a ne samo za plemiće.

Neki su se od članova bečke aristokracije počeli radi toga buniti, jer da moraju šetati s onima, koji im nijesu ravni. Kad je car čuo za te pritužbe na jednom sastanku plemića, reče:

»Zašto se uzrujavate, gospodo? Kad bih ja želio šetati samo među onima, koji su meni ravni, kao što vi to želite, morao bih se zadržavati neprestano samo u grobnici svojih pređa«.

Čudna želja

Kad je kralj Engleske Jakov I. početkom sedamnaestog vijeka sio na prijestolje, načelnik grada Shrewsbury poslao mu je čestitku sa željom, da kralj vlada tako dugo, dok bude sjalo sunce, mjesec i zvijezde.

Kad je kralj pročitao tu želju, nasmije se veleći:

»To bi bilo za moga sina jako slabo i žalosno, jer bi onda morao vladati pred svijećama.«

Prvorazredne gospodarske
STROJEVE
plugove, sijalice, kosilice, vršalice, motore, trijere, pumpe za gnojnicu, runila, sječkare i t. d. te čuvene
ŠIVAĆE STROJEVE MINERVA
povoljno dobavlja strogom solidnošću poznata tt.
A G R A R
k. d.
Zagreb, Draškovićeva 35
Tražite ponude uz poziv na ovaj oglas

ZA ŠALU I SMIJEH!...

NESRETAN BROJ. Sastao se Nijemac i Škot i govore o raznim čarolijama i praznovjerjima.

»Kod nas je najnesretniji broj trinaest,« reče Nijemac.

»Kod nas je pak najnesretnije, kada deset ljudi zapale lule jednom šibicom.«

KAVALIR. Konobar: »Gospodine! Pa vi niste ispili svoju kavu. Imate li joj možda štogod prigovoriti?«

Gost: »Prigovoriti? Kavi? Ne, nipošto! Ne običavam prigovarati onome, čega nema.«

SIGURNO UTOČIŠTE. Prvi đak: »Oho! Zar ti opet polaziš predavanja?«

Drugi đak: »Dakako! Ja sve prve dane u mjesecu uvijek idem na predavanja.

Prvi đak: »Kako to?«

Drugi đak: »Tako, jer me tamo barem ne traže moji vjerovnici!«

ASTRONOMIJA. Sinčić: »Tata! Ima li i na zvijezdama ljudi?«

Otac: »Sigurno, inače tamo ne bi po noći bilo rasvijetljeno.«

SJEVERNI POL. Kad je svojedobno stigla vijest, da je polarnom putniku Pearyu uspjelo otkriti Sjeverni pol, poletio je njegov drug, također polarni putnik, sav veseo svojoj kući i uzbuđen doviknuo s vratiju svojoj majci:

»Znadeš li, da je Peary konačno našao Sjeverni pol?«

Stara gospođa se blago nasmiješila i upitala posve mirno: »Tako?... A gdje ga je našao?...«

SAMO STROGO! U neku pučku kuhinju došao je kontrolor, jer su stigle prijave, da se tamo vrlo loše kuha i da je sirotinji nemoguće jelo. Strogi kontrolor upao je u kuhinju i videći na štednjaku omašan lonac, izbečio se na kuhara:

»Dajte mi žlicu, da se ja sam uvjerim, kako to prija.«

Kuhar je htio protestirati:

»Molim, gospodine kontroloru, ali ovo...«

»Nikakav ali. Žlicu ovamo!«

»Dobivši žlicu zagrabio je u lonac i posrknuo punu žlicu. No odmah je to opet ispljunuo i viknuo na kuhara:

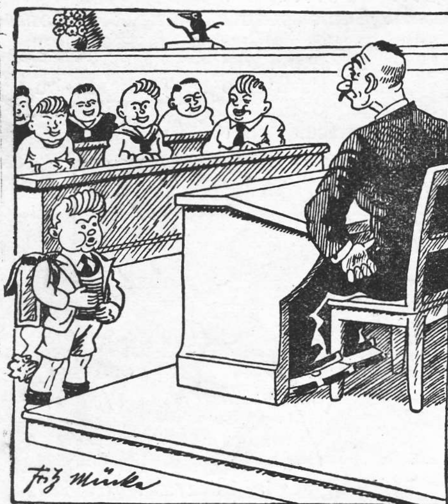
»I vi se usuđujete tvrditi, da je to juha?«

»Ja?« odvrati kuhar mirno, »ja to nisam nikada tvrdio, jer je to naime voda, u kojoj smo oprali suđe!«

PUNICA. (monolog): »Čudan je taj mladić, koji uzima našu Jelku. Iz ugledne je obitelji, ima vrlo dobro namještenje, uglađena je ponašanja, a ne pije, ne puši i ne karta. Ipak bih već sada rado znala, kakve li ću njegove mane otkriti nakon vjenčanja!«

ČUDNO. (Monolog): »Cijelu smo noć pili i pili neprestano samo u zdravlje; no a sad — sad sam od samoga toga zdravlja posve bolestan!«

Sabrao Sl. T-rski

Gospodar u kući. Učitelj: „Ti si opet zakasnio, Ivica! Sutra donesi ispričnicu od starješine.“

Ivica: „Molim, gospodine učitelju. Majka je otputovala. Može li to napisati i otac?

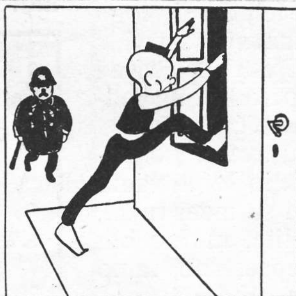

Najveća katolička tvrtka glazbala u državi

Dobrijanova zaboravljivost

Ljudi mudri često vele:
tko pametan nije,
njemu Bogo dobri dade
brze noge dvije!

I Dobrijan večeras je
bez ključa od kuće,
kroz prozor se stoga sada
do kreveta vuče.

»Gle lopova!« misli stražar,
»baš si prava lija,
idi sa mnom, nek te prođe
čudna fantazija!«

Tvrd je, čiko, tvoj krevetac,
na njem se ne sniva,
i još imaš pun vrč vode
mjesto čaše piva!

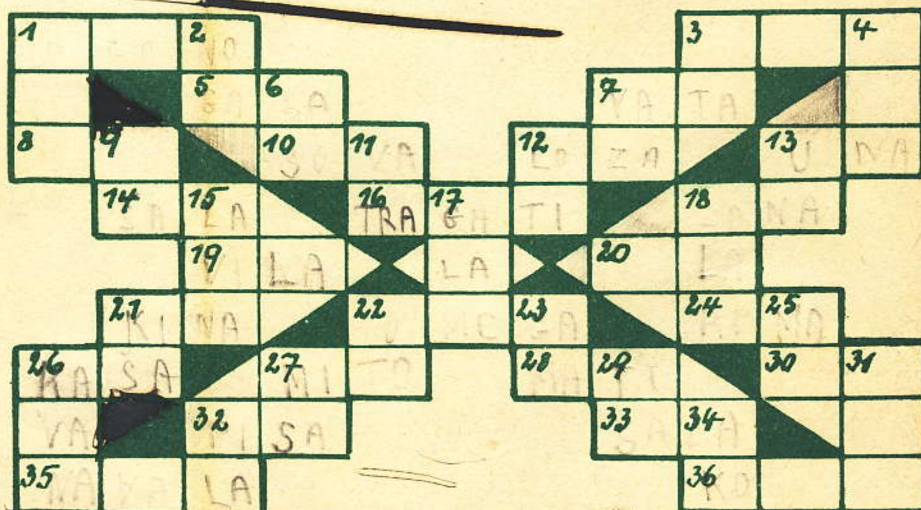
Ilustrovani tjednik „Obitelj“ stoji 4 Din po broju. Pretplata 30 Din na tri mjeseca, za inozemstvo 4 dolara godišnje. Pretplata se plaća unaprijed Rukopisi se ne vraćaju. „Obitelj“ izdaje Konzorcij Kuća Dobre Štampe. Za izdavača i uredništvo odgovara Dr Josip Andrić, glavni urednik „Obitelji“ Zagreb, Trenkova 1. Adresa uredništva i uprave „Obitelji“: Zagreb, Trg Kralja Tomislava 21. Telefon 54-17. Ček. rač. pošt. šted. br. 33.536 „Obitelj“ se tiska u Tiskari Narodnih Novina u Zagrebu. Za tiskaru odgovara V. Kirin, Deželićeva ul. 2.

moderno rublje

1. Kombine od krep-satena s umetkom od čipka i sitnim porubićima. — 2. Gaćice od ružičastog krepdešina sa cvječima. Sa strane nabori. — 3. Kombine od krep-satena (na zagasitoj strani) s umetkom od čipaka. — 4. Noćna košulja od nježno uzorkanog zelenog krep-de-šina s jednobojnim pojasom i pucetima. — 5. Gaćice od zagasitoga krep-satena u svijetlo-plavoj boji s čipkom i porubićima. — 6. Hlaćasti kombine od bijelog sjajnoga krepa s čipkastim umecima. — 7. Noćna košulja od ružičastog voala, bogato naborana. Čipkasti i umeci također ružičasti, dok je vezanka crna.

Slogovna križaljka

Složio M. Badovinac, Zagreb

Vodoravno: 1. Polako, 3. Grčka proročica, 5. Svečano (tuđ.), 7. Prevojno sredstvo, pamuk, 8. Rijeka u Bosni, 10. Noćna ptica, 12. Cokot (trs), 13. Hrvatska rijeka, 14. Vic, dosjetka, 16. Slijediti, tražiti, 18. talij. gospođa (fonet.), 19. Žen. biće iz narodnih priča, 20. Bekrija, 21. Velika država u ist. Aziji, 22. Grčko slovo (posljednje), 24. Srok, 26. Žitno jelo, 27. Sredstvo korupcije, 28. Roditeljka, 30. Žara, vrč, 32. Grad u Italiji (toranj!), 33. Dvorana, 35. Napadaj, 36. Užeta.

Okomito: 1. Grad u Grčkoj, 2. Dio tijela (za hodanje), 3. Kolač (tuđ.), 4. Neplodna, 6. Kowbojska potrepština, 7. Posuda za cvijeće, 9. Posvojna zamjenica (množ., ž. r.), 11. Požar, 12. Francuski pisac fantastičnih romana, 13. Rijeka u Bosni, 15. Usov, 17. Halabuke, 18. Američki novac (množ.), 21. Oborina, 22. M. ime (njem.), 23. Grčko slovo (g), 25. Stari osvajač Španjolske, 26. Javni lokal, 27. Vjerski obred, Žrtva, 29. Rijeka u Vojvodini, 31. Brane, 32. Testera, 34. Ne teško.

Rješenje i nagrade treba poslati do 10. svibnja. Među odgonetače podijelit će se 20 lijepih knjiga.

RJEŠENJE I NAGRADE IZ BR. 8

Vodoravno: 1. ro, 2. rat, 4. mat, 5. gaj, 6. mil., 7. Nada, 8. pa, 10. alem, 11. kota, 13. no, 14. Marija, 15. ovca, 17. sala, 18. bard, 19. za, 20. neo, 21. S. S. K., 23. trk, 25. kat, 27. os. — Okomito: 1. rt, 2. raj, 3. at, 4. »Mala Mladost«, 5. Gide, 6. Malovan, 7. Nabob, 8. poraz, 9. Atila, 11. kas, 12. aja, 16. Cres, 22. Krk, 24. ka, 26. to.

Po 5 knjiga dobili su: A. Mladinić, J. Sladnik. Po 2 knjige: K. Osić iz L., K. Marunić i K. Kreč iz L. Po 1 knjigu: D. Zuber iz K., J. Kopun iz M., H. Peranić iz S., F. Rückert iz K., S. Županić iz M. i M. Dragičević iz Š. B.